

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

251

H

201

4
KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

0954 7230

Digitized by Google

251
14201
'S GRAVENHAAGSCHE

B R I E V E N

OVER DEN

BELGISCHEN OPSTAND.

**'S GRAVENHAGE,
BIJ A. P. VAN LANGENHUYSEN.**

De prijs is 12½ Cents per vel druks.

'S GRAVENHAAGSCH E BRIEVEN.**I.^{ste} BRIEF.**

ZONDAG, 12 September 1830.

Zijn de onheilen, waaronder het vaderland zucht, te wijten aan eenig gebrek in de nationale instellingen?

Zoude er reden zijn, om deze te wijzigen?

En vooral, zouden de betrekkingen, door de tractaten en door de grondwet tusschen de twee groote afdeelingen van het koninkrijk gevestigd, ter bevordering van het algemeen belang, in vorm of aard, behooren te worden veranderd?

Deze zijn, naar luid der koninklijke proclamatie van den 5. dezer, de gewigtige vragen, tot welker overweging de Staten-Generaal zijn uitgenoodigd.

De omstandigheden, die daartoe hebben aanleiding gegeven, zijn in het daadzakelijke bekend. Mogen Hunne Edel Mogenden zich in derzelver beschouwing verheffen tot het hooge standpunt, waaruit de Koning, boven de harts-

4 'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

togten en dwalingen der menigte geplaatst, het bedroefd, maar kalm, oog daarop vestigt!

Maar helaas! hoe ijdel is die wensch? Met welke gerustheid ook te vertrouwen is op het beraden overleg van de *meerderheid* der hoo-ge Staats-vergadering; zij telt leden in haar midden, die zelve *partij* zijn; leden, die, terwijl hun Koning, van alle de door de Goddelijke Voorzienigheid in zijne magt gestelde middelen, dat van raadpleging en gemeen overleg verkiest, in hunnen eigendunk en wrevel reeds voor hen zelve als het ware eigenmagtig hebben beslist. Zij telt leden in haar midden, vroeger reeds bekend als de vrienden en dienstelingen van geregteijk veroordeelde booswichten, en thans zelve in het openbaar opgetreden als de voorstanders en hoofden van eenen gewapenden opstand.

Vertegenwoordigen ook *die* leden het *geheele* Nederlandsche volk? Kunnen, mogen, zij nog als zoodanig zitting hebben, en alzoo mederegtters zijn over hunne eigene zaak? Kunnen, moeten, de andere leden, aan Koning en Vaderland en den grondwettigen staatsvorm getrouw, ter raadpleging gemeenschap blijven houden met diegenen, wier bijzijn zij voor de onverschilligste verkeerung zouden vlieden?

'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN. 5

Wij wagen het niet te beslissen, in hoe verre eene zelfverloochening, waarvan Koning en Koningszoon het voorbeeld hebben gegeven, ook hun geoorloofd zij, die niet in eigen naam, maar als het geheele Nederlandsche volk verbeeldende, hebben te handelen.

Wat daarvan ook worde, geen te nemen besluit zal den Staat kunnen redden, indien het niet gegrond is op het inzicht van het wezenlijke beginsel van het over de wereld verspreide verderf.

Dit schijnt miskend in een opzettelijk en uitsluitenderwijze voor de Hooge Staatsvergadering geschreven stuk, hetwelk voor het overige waarheden behelst, die der dwaling te gereeder ingang zouden kunnen verschaffen.

• Het continentaal stelsel,• zoo lezen wij in dat geschrift,*) • viel met deszelfs heerschzuchtigen • ontwerper, en daardoor waren de hinderpalen • van Hollands welvaart uit den weg geruimd. • Voor het vaderland opende zich, met de • bronnen van voorvaderlijken overvloed, het • blijde vooruitzicht, van op nieuw de stapel-

*) *De Scheiding van België in derzelver gevolgen getoetst. Amsterdam, gedrukt ter drukkerij van A. ZWENSAARDT, 1830.*

6 'SGRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

• plaats van *Europa*, de schatkamer der wereld te worden. De belemmerde scheepvaart zoude, nu vrij van alle kluisters, met jeugdige kracht herleven de handel voortaan eeniglijk door den ondernemingsgeest en de kapitalen der handelaren worden beperkt.

• Helaas! dit vooruitzicht moest ras verdwijnen. Vereenigd met, of veeleer geketend aan *België*, werd de vijftienjarige vereeniging door eenen altoosdurenden kamp ~~van~~ van lijnrecht strijdige belangen gekenmerkt, en in die eeuwige botsing moest het beminde *Holland* voor het gevreesde *België* altijd zwichten. Opoffering van den handel en het fabriekwezen, — ziedaar het kort begrip van onze commercieële geschiedenis. Wij, gehecht aan eenen Koning, onzer aller liefde waardig, leden zwijgende en geduldig: was onze welstand ondermijnd; bleven onze verwachtingen vervuld; waren onze lasten tot eene schier ondragelijke hoogte geklommen, — wij kenden de goede bedoelingen van onzen Vorst, wij weten onze tegenheden alleen aan onze staatkundige gesteldheid, en deze maakte geene offers noodig, die wij niet gereedelijk en vrijwillig bragten.

• Geheel anders was de houding van het

'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN. 7

• bloeiend België. Bij voorspoed zonder weder-
• dergade in deszelfs geschiedenis, toonde het
• zich ondankbaar voor alle verleende voorreg-
• ten, ongevoelig voor alle toegeeflijkheid."

Onbillijk is reeds die algemeene oordeelvel-
ling; ontevredenheid, gebelgdheid, over *elken*
tegenwoordigen toestand, moge het ongeluk-
kig deel zijn van de volksgeaardheid in me-
nige der belgische gewesten; maar die bijzon-
dere zwarte ondankbaarheid, welke men hier-
bij bedoelt, is niet aan den landaard te ver-
wijten. Met uitzondering van het schoon-
schijnend *Brussel*, waar geen landaard is,
heeft gansch *Belgie*, in het bijzonder *Luik*
en *Gend*, bewezen, dat de groote hoop slechts
den indruk volgt, dien het ontvangt van een
slecht of goed bestuur. *Ondankbaarheid* is
zelfs het regte woord niet, ten opzichte van
die, maar al te vele, ondeeligen, die sedert
jaren het bijzonder voorwerp waren van de
begunstiging der regering met eer of geldelijk
voordeel. Die lieden namen de gunsten aan,
maar met verachting als eene blijk van zwak-
heid; zij namen ze aan, als daardoor te meer
vermogen verkrijgende tot bereiking van het
doel; maar wat zij als de laffe poging om
hen daarvan af te koopen moesten beschou-

8 'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

wen, kon geene dankerkentenis verwekken.

In dit opzigt, is niet slechts niets verloren, maar integendeel alles gewonnen. De eerste oorsprong van al de vergissing lag in het plaatselijke van den grooten veldslag die voor eenen tijd der overheersching van het verontzedelijke *Frankrijk* perk stelde. Ware die aan deze zijde van *Brussel* bestreden, de tegenwoordige ontmaskering ware wel niet noodig geweest.

Het oogmerk is evenwel hier niet eene verdediging van *België* te geven; veelmin de ook in *Amsterdam* gewenschte afscheiding, voor zoo verre die mogelijk is, te betwisten. Maar een bijzonder gewigt meenen wij te moeten hechten aan de onmiddelijk op het reeds aangehaalde volgende zinsnede: • Het volk werd door • de strijdigste van alle partijen bestuurd, het • overdrevenste ultramontanisme en het buitensporigste jacobinisme: *het bestaan van het gezag berustte alleen op de onderlinge tweedragt dier heillooze factien*, en ongelukkig • waande men dat deze tweedragt geen einde • zoude hebben. •

NEEN! en nogmaals **NEEN!** Het bestaan van het gezag heeft nooit berust op de tweedragt van ultramontanismus en jacobinismus.

'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN. 9

Jacobinismus bestond in *België* misschien minder dan in andere landen; maar ontijdige vrees voor ultramontanisme heeft daar het jacobinismus doen aankweken en koesteren.

Dat heilloos denkbeeld van den eenen vijand te wapenen om den anderen te bestrijden, wordt in het voor ons liggend geschrift nog nader aangedrukt. • Hier was. (wordt daarin gezegd,) • het *verdeel en regeer!* niet de onzedelijke vinding van staatkundig bedrog, • neen maar het eenige levensbeginsel van een bestuur, dat even weinig in staat was om de liefde van het volk te winnen, als deszelfs haat te beteugelen.”

En vervolgens: • Een woelgeest, wiens onzalige beginselen voor beide factiën gelijkelij geschikt waren, en die beurtelings beide had gediend en verlaten, ontdekte deze *conditio sine quâ non* van het bestaan der regering, — en van dit oogenblik af, dagteekende zich de bekende *Unie* en de zekere ondergang van het wettige gezag. •

Dien *woelgeest* komt waarlijk de prijs der ontdekking even weinig toe als aan de tegenwoordige veiligheids-commissien de roem van rustbewaring. Door hem zelven, of wel

10 'SGRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

zijne meesters, was eerst die zoogenaamde *bon-ditio sine quâ non* ontstaan.

Wij zijn niet bevoegd om hier iemand der sedert 1814 invloed gehad hebbende staatslieden in het bijzonder te beschuldigen; maar geen van de twaalf laatst verlopen jaren is voorbijgegaan, zonder dat wij ons het zeggen herinnerden van eenen prussischen diplomaat, met wien wij in November 1818, van *Aken* komende, te *Trier* zamentroffen: *Er is geen Monarch in Europa, die niet zijner en aller monarchie doodvijanden in zijne naaste omgeving heeft.*

Waar zich ook tot dus verre de oproervaan vertoond heeft, vindt men ambtenaren, zelfs *onderwijzende* ambtenaren, onder de belhamels. Dit was niet mogelijk zonder snoode misleiding van den Vorst, die wel zeker niet alle benoemingen kon doen, zonder de voordragt van deelgenooten van zijn vertrouwen.

Eene treffende gelijkenis heeft men in dit opzicht tusschen de houding van onze regering en de thans vernietigde in *Frankrijk*. Bij de fransche regtsvervolging ter zake van den mislukten aanslag van BERTON in 1822, was in de akte van beschuldiging als bewezen aangevoerd, dat LAFAYETTE, BENJAMIN CON-

'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN. 11

STANT en Foy met eenen der medepligtigen gemeenschap hadden gehouden, hem zelfs met reisgeld hadden geholpen; zij bleven in eere, en aanzien en vrijheid. Bij het regtsgeding tegen DE POTTER was nog meer stellig gebleken dat hij onder de leden der hooge Staatsvergadering, Koninklijke staatsdienaren, en mindere ambtenaren, zijne dienstelingen had gehad. Slechts een enkele van dezen, zoo verre wij weten, is van zijne ambtsbediening van 's rijkswege ontslagen; in eene andere werd hij door zijn stedelijk bestuur gehandhaafd; en aan dat bestuur bleef het plaatselijk gezag toevertrouwd.

Niet de Druipers alleen, maar ook het Onderwijs, heeft men de strekking laten hebben om de leer van *haat aan het koningschap* in te prenten. Niet altijd uit kwade trouw, somtijds uit enkele onnoozelheid bij de onbegrijpelijke verbijstering der begrippen.

Een der dagbladen van heden, geeft juist daar een nieuw bewijs van. Men vindt daarin eenige dichtregelen aangehaald van eenen Leeaar aan de Koninklijke Militaire Academie. En de schrandere dagbladschrijver zegt er van: *Wij danken den verdienstelijken dichter, in den naam der geheele natie, en verheugen*

12 'SGRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

ons, dat hij in de gelegenheid is gesteld, om gevoelens als welke wij hier laten volgen, in de moedige harten der krijgsjeugd te doen ontkiemen, rijpen en heerlijke vruchten dragen: *)

»DES PEUPLES ON VOIT PEU DE PRINCES PROTECTEURS :
Elévés dans l'ivresse, au sein des vils flatteurs,
Comme ces corps brillants à course vagabonde,
Paraissent LES BONS ROIS sur la scène du monde!
CE BIENFAIT D'UN INSTANT,
Dieu! tu sus l'accorder à ce Belge inconstant. •

De fijnstgeslepen toelag, zeker, tot bevordering van den afkeer van *het koningschap* in het algemeen, — zoo wordt aangemerkt in een voor ons liggend, nog niet algemeen verzonden vlugschriftje, **) is eenen Koning, als bij uitzondering, om zijne *persoonlijke deug-*

*) *Gorinchemsche Courant* van 12 September. Het komt voor in een uit de plaats zelve gezonden stuk, waar toch de vruchten van die gevoelens algemeen bekend zijn.

**) VIJFTIEN JAREN, GEEN DRIE DAGEN. *Staatkundige beschouwing der jongste fransche gebeurtenissen.* Door den schrijver van: *Tot hiertoe*, en *Voortaan. Breda*, bij VAN GULICK EN HERMANS, Augustus 1830.

'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN. 13

den te prijzen; hier meer dan elders bedriegelijk, hoe meer de waarheid der lofspraak daaraan schijn van opregtheid geeft.

Het *koningschap* te vernietigen, is de onwankelbare strekking van het jacobinismus. En de Schrijver van het aan de Staten-Generaal gericht geschrift, schijnt in de meening te verkeeren alsof een verbond der regering met dat jacobinismus noodzakelijk was ter bestrijding der Ultramontanen! *Gevaarlijk* mogten die laatsten zijn, voor zoo verre een *onroomsche* Koning hun onaangenaam was; maar toch zeker niet *meer* gevaarlijk dan zij, wien *elke* Koning hatelijk is, ten ware, gelijk thans in *Frankrijk*, wanneer zij den Troon tot voetschemel van hunnen aanhang konden maken.

Ook in ander opzicht kunnen wij niet instemmen met hetgeen wij op bladz. 15 lezen, waar de Schrijver op de betuiging, het voegt ons niet den Koning voor te schrijven, wat hij had zullen of kunnen doen, volgen laat: Maar toen WILLEM I., vijftien jaren van vaderlijke zorg door de zwartste ondankbaarheid zag vergelden, en het denkbeeld opgaf zijne eigene regten door de gewapende magt

14 'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

• te handhaven, toen hadden wij gewenscht
• de volgende verklaring van den Troon te
• hooren : Belgen, ik wil het bloed zelfs van
• schuldige onderdanen niet doen stroomen; gij
• hebt opgehouden te gehoorzamen; ik houde
• op u te regeren, gij zijt niet langer mijne
• onderdanen. Maar *Europa* heeft mij *Belgie*
• toevertrouwd, en in die hoedanigheid heb
• ik eenen pligt te vervullen. In naam van
• *Europa* zal ik uw land op den oorlogsvoet
• bezetten, tot dat een Congres deszelfs lot zal
• hebben beslist. Ik wil voor mijne eigene be-
• langen geen bloed storten, maar wee denge-
• nen die zich tegen dezen veiligheids-maatregel
• verzet! Een heir van Pruissen zal, is het
• noodig, met mijne troepen medewerken. De
• Souvereinen van *Europa* zullen over *Belgie*
• vonnis vellen. •

Hoe weinig doorgedacht is hier de uitdruk-
king *eigen belangen*. Het zijn niet de *eigen*
belangen des Konings, maar die van het
geheele Nederlandsche volk, waar het hier om
te doen is. Zoodanig is, het blijkt uit alle
de handelingen ontegenzeggelijk, het inzicht
van den volklievenden Souverein. Hij be-
schouwt *België* niet enkel als eene bezitting,
welke Hij naar welgevallen kan behouden of

'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN. 15

wegwerpen. Hij kent zich zelve als Koning van een volk, welks waar geluk zijn hart wenscht. De eischen, door de verbijsterde opstandelingen gedaan, zijn als het ware gelijk aan wat een krankzinnige kan begeeren; en waarbij de wijze geneesheer eenen omweg neemt om den ongelukkigen zelf tot het besef te brengen van zijn onverstand.

Weinig aanlokkelijks zien wij in het bezigen van geweld, enkel ten behoeve van *Europa*. Dit moge, en zal gewis, des noods, *Europa* zelve doen. Ook wij zeggen, met de geachte burgers van een Amsterdamsch tijdschrift: *Rebellenbloed is geen Broederbloed*. Maar het verdient niet dan door het zwaard des scherpregters geplengd.

Het zij verre van ons, te willen aansporen tot bloedige wraak. Met geen begrip van regtvaardigheid, evenwel, laat zich de gedachte vereenigen aan straffeloosheid voor oproer, gewapenden opstand, omkoopning en aanhitsing tot plundering, brandstichting, moord, persoonlijken aanval op den Troon-erfgenaam!! Is er te denken aan het bestaan van eenen Staat, waarin de schuldigen

16 'SGRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

aan misdaden als deze, nog verder burgerlijke regten zouden genieten?

Moest dit het geval zijn, dan zij er ook over geene instelling van jury of onafzetbaarheid van regters geschil; men schaffe liever alle strafwet af.

J.

'S GRAVENHAAGSCHE

B R I E V E N

OVER DEN

BELGISCHEN OPSTAND.

'S GRAVENHAGE,

BIJ A. P. VAN LANGENHUYSEN.

2de BRIEF

Maandag, 13 September 1830.

Vijf Cents.

'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

II.^{de} BRIEF.

MAANDAG, 13 September 1830.

De zitting is geopend, geen verdere voorafpraak; billijk is het verlangen der natie om de woorden te vernemen, bij deze gewigtige gelegenheid van den Troon tot de volksvertegenwoordiging gesproken:

EDEL MOGENDE HEEREN!

De buitengewone Vergadering van U Edel Mogenden, welke Ik heden opene, is, door den drang van droevige gebeurtenissen, gebiedend noodzakelijk geworden.

In vrede en vriendschap met alle volken van ons werelddeel, zag Nederland ook onlangs den oorlog in de overzeesche Bezittingen gelukkig geëindigd. Rustig bloeide hetzelfde door orde, handel en nijverheid. Ik hield mij bezig met de zorg om de lasten van het volk te verligten, en allengskens in het binnenlandsch bestuur de verbeteringen in te voeren, die de ondervinding had aangewezen; toen eensklaps

20 'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

te Brussel, en, naar dat voorbeeld, weldra ook in sommige andere plaatsen des Rijks, een oproer uitbarste, gekenmerkt door tooneelen van brandstichting en plundering, waarvan de voorstelling aan deze Vergadering, voor mijn hart, voor het Nationaal gevoel en voor de menschheid, te bedroevend zijn zoude.

In afwachting der medewerking van U Edel Mogenden, welker zamenroeping mijne eerste gedachte is geweest, zijn onverwijld alle maatregelen genomen, die van mij afhingen, om den voortgang van het kwaad te stuiten, de welmeenenden tegen de slechtgezinden te beschermen, en den ramp des burgeroorlogs van Nederland af te wenden.

Tot den aard en oorsprong van het gebeurde door te dringen, het doel en de gevolgen daarvan met U Edel Mogenden te doorgronden, is in het belang des Vaderland, op dit oogenblik, minder noodig, dan wel de middelen te onderzoeken, door welke de rust en orde, het gezag en de wet, niet alleen tijdelijk hersteld, maar veel meer duurzaam zullen kunnen gevestigd worden.

Intusschen, Edel Mogende Heeren! is het, bij den strijd der meeningen, bij het woclen der hartstogten en het bestaan van ver-

'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN. 21

schillende drijfveeren en bedoelingen , eene hoogstmoeijelijke taak, mijne zucht voor het welzijn van alle mijne onderdanen te vereenigen met de pligten, die ik aan allen verschuldigd ben en voor allen heb bezworen.

Daarom roepe ik uwe wijsheid, uwe bedaardheid en uwe standvastigheid in, ten einde, gesterkt door overeenstemming met de Vertegenwoordigers van het Volk, met gemeen overleg, te bepalen, wat in deze treurige omstandigheden, voor het welzijn van Nederland behoort gedaan te worden.

Van vele zijden wordt gemeend, dat het heil van den Staat, door eene herziening der Grondwet, en zelfs door eene scheiding van gewesten, welke door Verbonden en Grondwet vereenigd zijn, zoude bevorderd worden.

Maar zulk een vraagpunt is alleen voor overweging vatbaar langs den weg, door die zelfde Grondwet, aan welke voorschriften Wij allen door plegtigen eed verbonden zijn, voorgeschreven.

Die gewigtige vraag zal het voorname onderwerp uwer beraadslagingen uitmaken.

Ik verlang daarover de denkwijze van uwe Vergadering te kennen, met die openheid en

22 'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

kalmte, welke het groot belang der zaak, zoo bijzonder vordert; terwijl ik van mijne zijde, boven alles wenschende het geluk der Nederlanders, wier belangen door de Goddelijke Voorzienigheid aan mijne zorgen zijn toevertrouwd, te bevorderen, volkomen bereid ben met uwe Vergadering mede te werken tot de maatregelen, die daartoe leiden kunnen.

Daarenboven strekt deze buitengewone bijeenkomst, om aan U Edel Mogenden kennis te geven, dat de belangen des Rijks, te midden van alles wat plaats heeft, het zamen blijven der militie, boven den tijd voor de gewone wapen-oefeningen, bij de Grondwet bepaald, thans gebiedend vorderen.

De voorziening in de geldelijke benoodigheden, daaruit, en uit vele andere noodlottige gevolgen van het oproer, voortvloeiende, kan voorloopig uit de geopende credieten plaats hebben, doch zal de nadere regeling derzelve, in de aanstaande gewone Vergadering, een onderwerp uwer overwegingen moeten uitmaken.

Edel Mogende Heeren! Ik rekene op uwe trouw en vaderlandsliefde.

Gedachtig aan den storm der omwentelingen, welke ook over mijn hoofd heeft gewoed, zal Ik den moed, de liefde en de trouw, welke

'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN. 23

het geweld afgeschud, het volks aanwezen gevestigd en den scepter in mijne hand gesteld hebben, evenmin vergeten, als de dapperheid, welke op het oorlogsveld den troon geschraagd en de onafhankelijkheid van het Vaderland heeft verzekerd.

Volkomen bereid om aan billijke wenschen te gemoet te komen, zal ik nooit aan partijgeest toegeven, noch met maatregelen instemmen, welke de belangen en welvaart der natie aan de driften of het geweld zouden opofferen.

Alle de belangen zoo mogelijk te vereenigen, is de wensch van mijn hart.

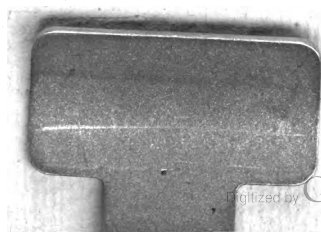
Alleen de Prins van Oranje, (niet ook Prins FREDERIK, gelijk in het Programma der plegtigheid gemeld was,) heeft Zijne Majesteit in de vergadering vergezeld. Bij 's Konings uittreden uit de zaal na het uitspreken der aanspraak, ging van een groot aantal leden der Kamer zelve het gejuich op van *Leve de Koning! Leve de Prins van Oranje!* waarin oogenblikkelijk de tribunes deelden. Niet naar eisch te beschrijven is ook de algemeene geestdrift, bij het aankomen en terugkeeren van den stoet, door de ontelbare menigte van aanschouwers betoond. *Leve de Koning!*

24 'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

Na Zijner Majesteits vertrek heeft de **Prins DE GAVRE**, uit hoofde van ongesteldheid van **Graaf DE THIÈNNES DE LOMBIZE** de algemeene vergadering presiderende, de leden der **Tweede Kamer** verzocht bijeen te blijven, alzoo der-zelfver voorzitter haar eene mededeeling had te doen.

Deze bestond in de verklaring van 's **Konings** verlangen, dat, alvorens door **Hoogstdenzelfen** de voor de omstandigheden geschikte ontwerpen van wet wierden ingezonden, de **Kamer** zoude onderzoeken in hoe verre er rede was tot verandering der **Grondwet** en van de daaruit en de traktaten voortvloeiende betrekkingen tusschen de beide afdeelingen des rijks.

De vergadering is daarop tot morgen een ure gescheiden.

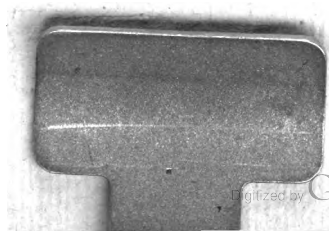

24 'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

Na Zijner Majesteits vertrek heeft de Prins DE GAVRE, uit hoofde van ongesteldheid van Graaf DE THIÈNNES DE LOMBIZE de algemeene vergadering presiderende, de leden der Tweede Kamer verzocht bijeen te blijven, alzoo derzelve voorzitter haar eene mededeeling had te doen.

Deze bestond in de verklaring van 's Konings verlangen, dat, alvorens door Hoogstdenzelfen de voor de omstandigheden geschikte ontwerpen van wet wierden ingezonden, de Kamer zoude onderzoeken in hoe verre er rede was tot verandering der Grondwet en van de daaruit en de traktaten voortvloeiende betrekkingen tusschen de beide afdeelingen des rijks.

De vergadering is daarop tot morgen een ure gescheiden.

24 'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

Na Zijner Majesteits vertrek heeft de Prins DE GAVRE, uit hoofde van ongesteldheid van Graaf DE THIÈNNES DE LOMBIZE de algemeene vergadering presiderende, de leden der Tweede Kamer verzocht bijeen te blijven, alzoo derzelve voorzitter haar eene mededeeling had te doen.

Deze bestond in de verklaring van 's Konings verlangen, dat, alvorens door Hoogstdenzelven de voor de omstandigheden geschikte ontwerpen van wet wierden ingezonden, de Kamer zoude onderzoeken in hoe verre er rede was tot verandering der Grondwet en van de daaruit en de traktaten voortvloeiende betrekkingen tusschen de beide afdeelingen des rijks.

De vergadering is daarop tot morgen een ure gescheiden.

24 'S GRAVENHAAGSCHE BRIEVEN.

Na Zijner Majesteits vertrek heeft de Prins DE GAVRE, uit hoofde van ongesteldheid van Graaf DE THIÈNNES DE LOMBIZE de algemeene vergadering presiderende, de leden der Tweede Kamer verzocht bijeen te blijven, alzoo derzelve voorzitter haar eene mededeeling had te doen.

Deze bestond in de verklaring van 's Konings verlangen, dat, alvorens door Hoogstdenzelven de voor de omstandigheden geschikte ontwerpen van wet wierden ingezonden, de Kamer zoude onderzoeken in hoe verre er rede was tot verandering der Grondwet en van de daaruit en de traktaten voortvloeiende betrekkingen tusschen de beide afdeelingen des rijks.

De vergadering is daarop tot morgen een ure gescheiden.

